

17. marts 2023

Finanstilsynet
Strandgade 29
1401 København K
Att.: Hans Thorsøe

Høringssvar vedrørende vejledende udtalelse om SUL

Den Danske Aktuarforening takker for muligheden for at afgive høringssvar til den vejledende udtalelse om SUL. Den Danske Aktuarforening bidrager med faglige synspunkter og viden inden for det aktuarfaglige område, herunder lovgrundlaget for skadeforsikring og livsforsikring.

Den Danske Aktuarforening bakker op om, at Finanstilsynet anvender en offentligt tilgængelig vejledende udtalelse til at ændre praksis i de tilfælde, hvor det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at tydeliggøre det direkte i bekendtgørelsen, da det bedst muligt sikrer transparens og fælles forståelse. Dermed har både branchen og aktuarer mulighed for at tilpasse deres fortolkning af regler og praksis, inden Finanstilsynet eventuelt giver enkelte selskaber reaktioner.

Den Danske Aktuarforening er bekendt med Finanstilsynets overvejelser og arbejde med fremtidige tilpasninger af regnskabs-, solvens- og kontributionsregler m.v., og bidrager gerne hertil i det videre arbejde.

Den Danske Aktuarforenings bemærkninger

Med den vejledende udtalelse bliver det mere tydeligt, at fortjenstmargen skal både opgøres og vises særskilt for henholdsvis SUL dele og øvrige dele af livsforsikringskontrakterne. Den danske aktuarforening påpeger i denne forbindelse, at

- de danske regnskabsregler dermed går i en anden retning end den, der er arbejdet på i regi af IFRS17, hvor der ses på lønsomhed inden for kontrakterne frem for forsikringsklasserne,
- den vejledende udtalelse medfører mere ujævn indtjening for selskaber, der har samlet positiv lønsomhed, men som har forventet fremtidigt tab på enten SUL-elementet eller livsforsikringselementet.

Den Danske Aktuarforening forstår Finanstilsynets behov for at præcisere regnskabsreglerne, så de i udgangspunktet fremstår og anvendes i mere direkte tråd med de bagvedliggende direktiver, men opfordrer samtidig Finanstilsynet til at overveje intentionen i bestemmelserne og se det i sammenhæng med det danske aftalelandskab, hvor der typisk tegnes samlede pensionsaftaler med både opsparing og forsikring inden for samme aftale. Dertil opfordres der til, at der igangsættes et arbejde med at revidere regnskabsreglerne, så regnskabsreglerne fremstår mere rimelige over for både selskaber og forsikringstagere og i tråd med øvrige tendenser på regnskabs- og værdiansættelsesområdet fra fx IFRS17 og Solvens II.

Nedenfor redegøres nærmere for de bagvedliggende overvejelser om retvisende regnskaber, beregningsenheder m.v.

Redegørelse

Den Danske Aktuarforening opfatter den vejledende udtalelse om SUL som en ændring af den praksis, der er opstået i forbindelse med indførelse af fortjenstmargen i hensættelserne i forbindelse med indførelsen af Solvens II og samtidig tilpasning af regnskabsbekendtgørelsen. Specifikt omhandler ændringen situationer, hvor der er forventet fremtidigt overskud på opsparingselementer og forventet tab på ikke-forløben del af risikoperioden på risikodækninger i SUL – om end det modsatte ligeledes kan være gældende.

Den Danske Aktuarforening vurderer, at såfremt et selskab skal ændre praksis som følge af den vejledende udtalelse, vil det for selskaber, hvor der ikke er positivt forventet fremtidigt overskud på både livsforsikring og SUL, betyde en stigning i fortjenstmargen og et tilsvarende fald i egenkapitalen (samt relevante skatteeffekter).

Den Danske Aktuarforening opfatter, at Finanstilsynet primært begrundet vurderingen i regler om særskilt forvaltning af livsforsikring og SUL.

Retvisende regnskaber

Det er Den Danske Aktuarforenings holdning, at hovedformålet med regnskaber er at give regnskabslæseren et retvisende indblik i aktiver, forpligtelser og resultater. Dette er i øvrigt formelt implementeret i lovgivningen i kapitel 13 i lov om finansiel virksomhed, hvilket også er hjemlen for Finanstilsynets fastlæggelse af regnskabsbekendtgørelsen.

Som beskrevet ovenfor vedrører den vejledende udtalelse opgørelsen af fortjenstmargen. Hensættelsesposten fortjenstmargen har den funktion, at fremtidig fortjeneste periodiseres over kontraktperioden og ikke indtægtsføres straks ved første indregning. Hvorvidt en metode for opgørelse og frigivelse af fortjenstmargen er retvisende, bør derfor iagttages ved fastlæggelse af metoden.

Den Danske Aktuarforening anerkender, at IFRS 17 ikke direkte er fortolkningsbidrag for den danske regnskabsbekendtgørelse, men mener dog, at der kan drages inspiration i IASB's arbejde om samme problemstillinger. IASB har arbejdet efter, at tabsgivende aftaler bliver synlige i regnskabet med det samme og ikke opgøres sammen med lønsomme aftaler.

I det tilfælde at et selskab indgår en aftale baseret på én samlet kommerciel beslutning, som både indeholder forventet fremtidig fortjeneste fra opsparingen, og forventet tab på risikodækninger, er det Den Danske Aktuarforenings opfattelse, at typiske danske produkter under IFRS 17 – og i øvrigt også IFRS 4 – vil blive behandlet som en samlet aftale.

Den vejledende udtalelse medfører, at i tilfældet med forventet fremtidig fortjeneste fra opsparingen i markedsrente, og forventet tab på SUL risikodækninger, vil indtjening af fortjenesten blive fordelt over kontraktperioden, mens tabet på risikodækningerne indregnes straks. Dermed fås en ujævn indtjening fra samme kontrakt, hvilket har været det modsatte af IASB's målsætning med IFRS 17 om en jævn resultatdannelse over kontraktperioden.

Den Danske Aktuarforening er ikke overbevist om, at tidlig indregning af tabsgivende kontraktdele, og udskydelse af indtjening fra en anden kontrakt del, giver et mere retvisende billede af indgåelse af en sådan kontrakt baseret på én samlet kommerciel beslutning.

Den Danske Aktuarforening mener dog samtidig også, at forskellige kontrakter som resultat af forskellige kommercielle beslutning ikke bør kunne opgøres samlet, men at kommercielle beslutninger, der giver anledning til tab, synliggøres for regnskabslæseren ved at tabet indregnes med det samme, og ikke kan indgå i fortjeneste fra andre lønsomme kontrakter og periodiseres over kontraktperioden.

I relation til den nuværende regnskabsbekendtgørelse – og den vejledende udtalelse – kan denne problemstilling med manglende synlighed af tabsgivende kontrakter være gældende indenfor de enkelte forsikringsklasser. Som beskrevet i det følgende afsnit er dette relateret til fraværet af en definition af beregningsenhed i regnskabsbekendtgørelsen. Den Danske Aktuarforening vil gerne indgå i dialog med Finanstilsynet om den bredere og grundlæggende problemstilling med at synliggøre tabsgivende kommercielle beslutninger.

Den Danske Aktuarforening er bekendt med direktiv om forsikringssekskabers årsregnskaber og kravet deri om særskilt opførelse af forsikringsmæssige hensættelser vedrørende almindelig livsforsikring, skadesforsikring og livsforsikring, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstagerne, men ser ikke som naturlig konsekvens deraf, at også fortjenstmargen skal opføres særskilt for gennemsnitsrente og markedsrente.

Den Danske Aktuarforening anerkender, at det, af andre årsager end at sikre retvisende regnskaber, kan være relevant at dekomponere eksempelvis fortjenstmargen i dele hidrørende fra delelementer under en enkelt kontrakt. Sådanne delelementer kunne eksempelvis være dækninger, grundlæggende elementer, forsikringsklasser, fødselsårgange eller lignende. Den Danske Aktuarforening opfordrer til, at sådanne andre hensyn i relevant omfang imødekommes gennem noteoplysninger eller andre former for rapportering.

Beregningsenhed

Den Danske Aktuarforening bemærker, at problemstillingen kun opstår, da der i regnskabsbekendtgørelsen ikke er specificeret en beregningsenhed (unit of account) for opgørelse af forsikringsforpligtelser. Den vejledende udtalelse introducerer to beregningsenheder for opgørelse af fortjenstmargen; SUL (skadesforsikring) og livsforsikring.

I forlængelse af foregående afsnit bemærkes, at den sædvanlige beregningsenhed i de internationale regnskabsstandarder er kontrakter som en udelelig enhed (med konkrete undtagelser, som ikke vurderes relevante her). Finanstilsynet vælger i stedet en opdeling baseret på traditionel dæknings-/produktterminologi.

Dette giver bl.a. anledning til en vis grad af uens behandling afhængigt af kombinationen af typen af risikodækning og typen af opsparingsdækning og giver således risiko for at der ikke er level playing field i markedet.

Om høringssvaret

Høringssvaret er forberedt af Den Danske Aktuarforenings Regnskabs-, Risiko- & Produktudvalg. Giver ovenstående anledning til bemærkninger eller spørgsmål, er I velkomne til at kontakte udvalgets formand, Kristian Buchardt, via telefon, 29 255 855, eller via e-mail, kristian@buchardt.net.

Med venlig hilsen

Lars Sommer Hansen
Formand for Den Danske Aktuarforening
formand@aktuarforeningen.dk